

Частно средно училище “Петко Р. Славейков” ЕООД

София, п. к. 1619, ул. “Средорек” № 3, район Витоша
тел. 02/957 17 44, e-mail: slaveikov.school@gmail.com

Лиценз: РД 14-126 / 08.08.2005 г. Основател: Фондация “Алтернатива Алфа и Омега”

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР:

/Гертана Байкушева/
/14.09.2023 г./

**ПРАВИЛНИК
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ
НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА
ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ
И ТРУД
в ЧСУ „Петко Р. Славейков“
(учебна 2023/2024 година)**

2023, София

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА ПЪРВА: Общи положения:	3
РАЗДЕЛ I: Област и ред за прилагане на Правилника:	3
РАЗДЕЛ II: Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учениците за осигуряване и спазване на безопасни условия на обучение, възпитане и труд:	3
• Педагогически екип:	3
• Непедагогически екип:	4
• Ученици:	5
ГЛАВА ВТОРА: Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на обучението, възпитанието и трудовата дейност – общи положения:	5
РАЗДЕЛ I: Изисквания към машини, съоръжения и работни места за безопасна работа:	6
• Електрообзавеждане и електробезопасност: :	6
РАЗДЕЛ II: Хигиенни и здравословни изисквания към работни места и учебната дейност на учениците:	7
• Санитарно-битово осигуряване:	7
• Вдоснабдяване и канализация:	7
РАЗДЕЛ III: Противопожарна охрана:	7
РАЗДЕЛ IV: Правила за безопасна работа в учебните кабинети:	8
• Извънучилищна дейност:	8
• Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие:	8
ГЛАВА ТРЕТА: Инструктажи и обучения по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана:	9
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА: Трудови злополуки:	10
ГЛАВА ПЕТА: Долекарска помощ:	10
ГЛАВА ШЕСТА: Преходни и заключителни разпоредби:	11
ПРИЛОЖЕНИЕ № 1: Права, задължения и отговорности за осигуряване и спазване на безопасни условия на обучение, възпитание и труд на Директора:	12
ПРИЛОЖЕНИЕ № 2: Термини и определения по охрана на труда:	14

ГЛАВА ПЪРВА ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

1. Настоящият правилник е разработен на основание чл. 5 ал. 1 от Инструкция от 05.06.996 г. на МОН за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета – ДВ, бр. 61/ 96 г.
2. Правилникът е ПРИЕТ с Решение на Педагогическия съвет по *Протокол № 10/08.09.2023 г.* и УТВЪРДЕН със Заповед № 376/11.09.2023г. на Директора на ЧСУ „Петко Р. Славейков“ ЕООД.
3. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-технически средства, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

РАЗДЕЛ I: ОБЛАСТ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВИЛНИКА:

1. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедagogическия екип в ЧСУ „Петко Р. Славейков“, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, площадки, терени и други.
2. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищна дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.
3. Отговорност за изпълнението на правилника носят училищните ръководства.

РАЗДЕЛ II ПРАВА ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЪЛЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧЕНИЦИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД:

• Педагогически екип:

1. В началото на всяка учебна година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите.
2. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности Класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.
3. Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т. н. се предават на Директора след провеждане на задължителния инструктаж с маршрутният лист за придвижване на групата.
4. Екскурзии се провеждат само с изправни превозни средства.
5. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват само с разрешени от лекар и писмено съгласие на родителите или с присъствие на родителя на меропрятието.
6. При провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците ученици задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по Физическо възпитание и спорт.
7. Задължително е разглеждането на теми по Безопасност на движението по пътищата (БДП) в Час на класа.
8. След приключване на учебните занятия педагогическият и непедagogически персонал задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически
- 9.

средства и осветление.

10. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата.

• **Непедагогически екип:**

помощен и обслужващ персонал, работници и служители

1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо средство.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
4. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършването от тях работа или дейност.
5. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място.
6. Да не приемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
7. Да не работят с машини, които не познават.
8. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасни методи на труд.
9. Периодично или за конкретен случай да се запознават с изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място на което работят.
10. Имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомяват за това прекия си ръководител.
11. Имат право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямат изискващата се правоспособност.
12. Задължително се явяват на периодичен медицински преглед и изследване, когато за това им е съобщено или в друг конкретен случай.
13. Хигиенистите задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази и повърхности.
14. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителската стая и канцеларии задължително се почистват и проветряват.
15. Класните стаи и кабинетите се проветряват всяко междучасие.
16. Класните стаи и кабинетите задължително се почистват след всяка учебна смяна, проветряват се и се забърсват с влажна кърпа.
17. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от хигиенистите след всяко голямо междучасие.
18. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.
19. Хигиенистите измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, а също на изправни маси или стълби.
20. Качването и слизането при почистване на прозорците или смяна осветителни тела става изключително внимателно при спазване правилата за безопасност.
21. Черните дъски се боядисват преди началото на всяка учебна година, ремонтират се през всяка ваканция при необходимост.
22. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка седмица.
23. Пердета, завеси, покривки, пътеки и килими се перат всяка Коледна и лятна ваканция.
24. По време на работа с опасни химикали прозорците в кабинетите, класните стаи и залите задължително са отворени.
25. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно технически средства, съоръжения, машини, печки и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.

26. Ремонт на електрическите табла се извършва само след централно изключване на електрическата мрежа.
27. След приключване на учебните занятия хигиенистите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
28. Обслужващият персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и Длъжностна характеристика само в работно облекло.
29. До началото на учебната година задължително се осигуряват от длъжностното лице медикаменти за долекарска помощ.
30. При пожар, земетресение, авария, стихийно бедствие и други, чистачите от първия етаж обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуация на учениците.
31. Леснозапалими материали се съхраняват от хигиенистите на строго определените за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.
32. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.

• Ученици:

1. При придвижване от дома към училище всеки ученик е длъжен стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
2. При пресичане на улиците до изхода на училището всеки ученик е длъжен да се огледа, послуша и ако не идва превозно средство, да премине.
3. Придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда става само от дясно.
4. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат в класните стаи и училищните коридори.
5. Две минути преди започване на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на преподавателя.
6. Категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците. Организирането на спортни състезания и игри в двора на училището и спортните площадки става само в присъствието на учител. Ако топката попадне на улицата, ученикът внимателно излиза на уличното платно под наблюдението на учителя.
7. Забранява се на учениците при отсъствието на учител да вдигат шум в класните стаи.
8. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително и стриктно да изпълняват указанията на Класния ръководител или учителя.
9. Забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно-технически средства в отсъствието на учител.
10. Категорично е забранено на учениците да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени такива са длъжни незабавно да уведомят Класния ръководител, учител или училищното ръководство.

**ГЛАВА ВТОРА
УСЛОВИЯ, ИЗИСКВАНИЯ И ПРАВИЛА ЗА
БЕЗОПАСНО И ЗДРАВΟΣЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА
ОБУЧЕНИЕТО, ВЪЗПИТАНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ:**

• Общи положения:

1. Работникът или служителът е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.
2. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, не се допускат на работа.
3. При нарушаване правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се носи отговорност.
4. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, работодателят или съответното длъжностно лице подлежат на на-

казание.

5. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.
6. Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.
7. Спортни уреди и пособия да не се използват преди учителят да е разрешил работа с тях, а при работа с гюлета, гирички, топки, тояжки и други задължително да се спазват указанията на учителя за безопасността на всички ученици.
8. В часовете по Физическо възпитание и спорт учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и със спортни обувки, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика и околните при изпълнението на физически упражнения.
9. Учителите по Физическо възпитание и спорт трябва да осигурят добро предварително разгръване с цел въвеждане на организма за предстояща работа и предотвратяване на травми.
10. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес.
11. Учителите по Физическо възпитание и спорт не носят отговорност за травми и наранявания по време на междучасията и при неспазване на указания за безопасност.
12. В началото на всяка учебна година Класните ръководители по време на провеждането на първия Час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на уреди, съоръжения, физкултурни пособия и др.
13. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пясък, луга, лопати и кирки.
14. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда Директорът издава Заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.
15. При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, Директорът, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.
16. Дежурните за деня учители извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от ученици незабавно уведомяват Класния ръководител, Директорът и училищното ръководство.
17. Лицата, които обслужват електрически уредби и съоръжения и извършват и ръководят работи с тях, трябва да имат необходимата техническа правоспособност или разряд за заеманата длъжност.

РАЗДЕЛ I

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И РАБОТНИ МЕСТА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА:

1. Преди започването на учебния час по Физическо възпитание и спорт се забранява размятането и изнасянето на спортния инвентар и ползването му без разрешението на учителя.
2. Задължително е спазването на изискванията на производствения и търговски бизнес (ПТБ) и инструкциите за безопасна работа, с която учениците трябва да бъдат запознати.
3. Всички учебно-технически средства да се използват по своето предназначение и съобразно изискванията по безопасност и хигиена на труда (БХТ).

• Електрообзавеждане и електробезопасност:

1. Електрическите уредби, съоръжения, инсталации и съставлящите ги елементи по устройство и изпълнение да отговарят на изискванията на Правилника за устройството на електрическите уредби, на стандартизационните документи, както и да са съобразени със специ-

- фичните условия на експлоатация и изисквания за поддържане и ремонт.
2. При необходимост да се вземат допълнителни технически и организационни мерки, вкл. и използване на средства за индивидуална защита.
  3. Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддържане на електрическите уредби, електрическите съоръжения, електрическите инсталации, електрическите проводни и др.

РАЗДЕЛ II

ХИГИЕННИ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ ИЗИСКВАНИЯ

ЗА РАБОТНИТЕ МЕСТА И УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ:

1. Учебните кабинети трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление (естествено и изкуствено), вредни вещества, шум и други.
2. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС 14776 – 87.
3. Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.

• Санитарно-битово осигуряване:

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.
2. За осигуряване на личната хигиена на работниците и служителите да се осигурят санитарно-битови помещения.
3. Да се поддържат в добър вид тоалетните, умивалните, помещенията за почивка и в изправност – намиращите се в тях шкафчета, умивалници, душеве, бойлери и др.
4. Да се спазва от всички педагогически екип, непедagogически персонал и ученици, въведения режим на труд и почивка.
5. Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на долекарска помощ.
6. Условията за санитарно-битовото и медицинско обслужване на педагогическия и непедagogическия персонал и на учениците, съобразно санитарните норми и изисквания, се осигуряват от Директора на училището.

• Водоснабдяване и канализация.

1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенно-санитарни, питейно-битови и противопожарни нужди.
2. Да се поддържа в изправност водопроводната инсталация и канализационна система.

РАЗДЕЛ III

ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА:

Създаване на условия за недопускане на пожари:

1. Да се изготви противопожарна Наредба, която да се утвърди от директора на учебното заведение.
2. Противопожарната Наредба да се спазва от всички задължително.
3. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от отговорното длъжностно лице и училищното ръководство.
4. В наредбата да бъдат включени и следните раздели:

- Противопожарни изисквания към помещенията.

- Помещения за учебно – възпитателна дейност.
5. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.
  6. Леснозапалимите течности да се съхраняват в метални шкафове.
  7. В коридорите и стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.
  8. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване при евакуация.
  9. В таванските и избените помещения да не се складират леснозапалими материали, да бъдат заключени и да няма свободен достъп до тях.
  10. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за използване.
  11. Да се спазват най-строгите изискванията за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.
  12. Да се изготви План за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда на всеки етаж и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година.

РАЗДЕЛ IV

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА В УЧЕБНИТЕ КАБИНЕТИ:

Директорът утвърждава разработените правила за безопасна работа в учебните кабинети.

• Извънучилищна дейност:

1. При организиране на извънучилищни мероприятия ръководителят на групата да изготви и представи на директора план за провеждане на мероприятиято.
2. Извънучилищно мероприятие се провежда след издадена от директора писмена заповед и проведени инструктажи с учениците.
3. Директорът определя и запознава придружителите на групата с конкретните им задължения за осигуряване на безопасното провеждане на извънучилищното мероприятие.
4. Директорът е длъжен да получи разрешение за извънучилищното мероприятие от РУО на МОН.
5. При организирано придвижване на ученици като пешеходци или пътници в превозни средства е задължително спазването на изготвения и утвърден от директора план на Комисията за БД, охрана на труда и защита при природни и други бедствия.

• Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие:

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.
2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сграда самостоятелно от ученици или учители.
3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по – устойчиви на въздействието.
4. След преминаването на първия трясък незабавно да се изключат отоплителните и нагревателните уреди в класните стаи, канцелариите, кабинетите, лабораториите и др.
5. След преминаване на първия трясък под ръководството на учителите организирано, при спазване плана за евакуация да се напуснат класните стаи.
6. Да се слиза само по стълбищата.
7. След напускане на сградата да не се застава на разстояние по-малко от височината ѝ.
8. Задължително е спазването от всички – педагогически и непедagogически екип, ученици и пр. на противопожарната наредба, утвърдена от Директора.
9. При възникване на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана, като се посочи адреса на училището.
10. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.

11. Организирано и без паника да се евакуират учениците, съгласно плана за евакуация и конкретната пожарна обстановка.
12. Задимен участък се преминава с поставена мокра кърпа на дихателните органи.
13. Директорът на училището и учителите напускат последни училищната сграда, след извеждане на всички ученици.
14. При разрастване на пожара да се вземат мерки за спасяване на ценно имущество и документация.
15. При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите на Районната служба Пожарна безопасност и защита на населението (ПБЗН) за следното:
  - Има ли ученици, неизведени от класните стаи и къде;
  - Кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
  - Местата за съхраняване на леснозапалими течности, документация, ценно имущество и други.

ГЛАВА ТРЕТА

ИНСТРУКТАЖИ И ОБУЧЕНИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ И ХИГИЕНА НА ТРУДА, И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА:

1. Училищният директор задължително с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи, техният обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат.
2. Инструктажите се провеждат от длъжностни лица с техническо или друго подходящо образование и съответен опит през време на работа, като разходите за това не са за сметка на инструктираните.
3. Инструктажи за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд се провеждат от учители и от оторизирани лица, както и когато ученици, педагогически и непедагогически персонал или лица от други организации извършват самостоятелно или съвместно следните дейности:
  - Ремонт, монтаж и демонтаж на машини, апарати и съоръжения.
  - Ремонт на различните видове инсталации – електрическа, отоплителна, вентилационна, климатична, аспирационна, водопроводна и канализациона.
  - Строително-монтажни дейности на училищната сграда или двора на училището.
  - Товаро-разтоварни или транспортни дейности.
4. Директорът на училището ежегодно организира форми за повишаване знанията по безопасност и хигиена на труда, и противопожарна охрана на длъжностните лица, които ръководят и управляват трудовите и учебни процеси и на тези, определени да провеждат инструктажи.
5. С всички работници, служители и ученици се провеждат инструктажи за безопасни условия на възпитание, обучение и труд и безопасни методи на работа.
6. Работниците и служителите, работата, на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на машини и други технически съоръжения, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
7. Училищният директор да организира провеждането на периодично обучение и инструктаж по правилата за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
8. Задължително е документирането на проведените видове инструктажи.
9. Не се допускат на работа лица, които не са инструктирани.
10. Контролът по спазването изискванията за организацията, реда и условията за провежда-

не и документиране на видовете инструктажи се осъществява от Училищния директор.

11. Въвеждането, воденето, съхранението и контролът по документацията за дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на обучение и труд се изпълнява от Директора на училището или от упълномощено длъжностно лице.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ:

1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.
2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с учители или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.
3. За всяка трудова злополука самият пострадал или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява училищния директор.
4. Трудовата злополука се установява от Директора на училището с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.
5. Директорът на училището организира регистрирането, отчитането и анализирането па трудовите злополуки и професионалните заболявания по установения в Република България ред.
6. Училищният директор незабавно уведомява РУО на МОН, Регионалните инспекции по труда, органите на МВР, прокуратурата и Гражданска защита в случаите на тежки или със смъртен изход трудови злополуки и тежки аварии.
7. Мерки за предотвратяване на трудовите злополуки и на общите и професионалните заболявания се вземат от училищния директор.

ГЛАВА ПЕТА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ:

1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от Министъра на здравеопазването и Министъра на труда и социалната политика.
2. Спазването на Правилата за оказване на първа долекарска помощ, утвърдени на основание чл. 276 ал. 1 и ал. 2 от КТ и влезли в сила от 01.01.1995 г. е задължително.
3. При изпадане на ученици в гърч да се запази спокойствие, да се постави детето далеч от остри и горещи предмети, да се разхлабят пристягащите дрехи, да се постави тялото в странично положение и да се повика веднага училищният лекар или медицинското лице, обслужващо училището. Да не се правят опити за ограничаване на гърчовите движения и свестяване, пръскане с вода и изкуствено дишане, които влошават състоянието на детето, Пострадалото дете да се изнесе на свеж въздух, като не му се дават течности и вода през устата.
4. При настъпване на алергичен шок на мястото на инфектиране да се постави турникет.
  5. При колапс да се напляска лицето и да се напръска с вода, да се дадат тонизиращи напитки или вода.
  6. При травматизъм да се направи компресивна превръзка, при счупване на крайник или открита фрактура да не се предприема нищо. При внезапно падане пострадалият да се остави на мястото на произшествието до идването на медицинския специалист, като се отстранят наблюдателите и се оставят само двама преки свидетели на произшествието.

7. При повръщане да не се дават вода или течности през устата.
8. При удар от електрически ток да се освободи пострадалият от проводника чрез сигурни предпазни мерки с дървен предмет. Пострадалият да се постави на пода с обърната настрана глава без възглавница и да се започне външен сърдечен масаж, след което вдишване уста в уста или уста в нос. Да се повика специализирана реанимационна линейка.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ:

1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училище се издава на основание чл. 5, ал. 1 от Инструкция № 5/05.07.96 г. на МОН.
2. Настоящият правилник влиза в сила от началото на учебната 2016/2017 година.
3. Указания за прилагане на Правилника се дават от назначеното със заповед на директора длъжностно лице.
4. За осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд в ЧСУ «Петко Р. Славейков» ЕООД е задължително спазването на настоящия Правилник, както и на Наредба № 7/23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при изпълнение на работното оборудване.
5. Контролът по спазването на правилника се осъществява от Директора на училището.
6. Правилникът се представя в РУО на МОН при утвърждаване на Списък-Образец № 1 за учебната година.

**ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА
БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ,
ОБУЧЕНИЕ И ТРУД НА ДИРЕКТОРА:**

1. Отговаря за цялостното изпълнение изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ЧСУ „Петко Р. Славейков“ ЕООД по действащите нормативни документи, указания и заповеди на МОН по въпросите на охраната на труда.
2. Утвърждава Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд на училището.
3. До началото на всяка учебна година актуализира правилника.
4. Организира запознаването на учениците, педагогическия и непедагогически персонал и родителите с настоящия Правилник.
5. Създава условия за опазване на живота, предпазване от рискове и укрепване здравето на учениците.
6. Назначава Длъжностно лице с подходящо образование и подготовка за осъществяване на координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
7. Организира съвместно с медицинското лице, обслужващо училището, провеждането на различни видове здравни мероприятия и поддържането на реда и хигиената в училищната сграда, дворните площи и другите помещения.
8. Създава условия и осигурява цялостно и правилно провеждане на инструктажите и обучението по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана и контролира прилагането и спазването на изискванията за тяхното провеждане.
9. Всяка учебна година организира със съдействието на ХЕИ и специализираната лаборатория проверка по спазването на установените в Република България единни правила, норми и изисквания по отношение на:
  - Вибрации, шум, чистота на въздуха, осветеност.
  - Ергономични условия.
  - Микроклимат – температура и влажност на въздуха.
10. Осигурява безопасни и здравословни условия на труд, така че всяка опасност за живота и здравето на работника или служителя да бъде предотвратена.
11. Осигурява Указания за реда и начина за изпълнение на задачите, вкл. запознаване с Длъжностните характеристики и правилата за здравословни и безопасни условия за труд.
12. Осигурява вписването в Длъжностните характеристики на учителите и служителите на конкретните им задължения за осигуряване на безопасни условия на труд.
13. При сключване на Договори с други организации за изпълнение на ремонтни дейности, включва и мерки за осигуряване на безопасни условия за обучение и труд.
14. Носи персонална отговорност по изпълнението и контрола на безопасните условия на възпитание, обучение и труд на учениците по време на учебната година.
15. Осигурява подходящи помещения за учебни кабинети, работилници и не допуска използването на неподходящи тавански, избени и студени помещения за подобни цели.
16. Докладва ежегодно на Педагогическия съвет за състоянието по безопасност и хигиена на труда и противопожарна охрана, за причините, довели до трудови злополуки и предприетите мерки за отстраняването им.
17. Осигурява своевременно съставяне на Акт за трудова злополука или професионално

заболяване, както и разследване на причините, довели до това. Незабавно уведомява РУО на МОН, Регионалната инспекция по труда, органите на МВР, прокуратурата и гражданската защита в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и на тежки аварии.

18. Осъществява взаимодействие и координация с органите на Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, МВР и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.
19. Отговаря за пожарообезопасяването чрез спазване на действащите норми, Правилници, Наредби и предписания.
20. Съгласувано с противопожарните органи определя пътищата за евакуация на учениците и служителите.
21. Подпомага организиране евакуацията на учениците и педагогическия и непедагогически екип през учебната година и контролира нейното изпълнение.
22. Следи за състоянието на проходите за евакуация и за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения, електрическите инсталации и др.
23. Осигурява изготвянето на инструкции за спазване на изискванията и правилата за пожаробезопасност.
24. Осигурява съответното обезопасяване, когато изходът на училището в близост до улица с интензивно движение.
25. Извършва контрол при сключване на Трудов договор за спазване изискванията за правоспособност и квалификация.

ТЕРМИНИ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ ПО ОХРАНА НА ТРУДА:

- **Производствено помещение** – затворено пространство в специално предназначена сграда, в която се осъществява трудова дейност.
- **Индивидуално работно място** – място, предназначено за работа на едно лице.
- **Постоянно работно място** – работното място, където се намират работещите през по-голямата част от работното време.
- **Категория работа** – работа според енергоразхода на организма.
- **Оптимална норма за вредност** – най-благоприятната, най-подходящата стойност.
- **Допустима норма за вредност** – стойност, до която не се предизвиква заболяване или отклонение в здравното състояние на работещите в хода на трудовата им дейност.
- **Вредни вещества** – вещества, които постъпили в организма макар и в минимални количества, могат да доведат до различни по степен функционални разстройства или увреждания на тъкани или органи.
- **Пределно допустими концентрации** – на дадено вредно вещество във въздуха на работната среда е най-високата допустимата концентрация, която не предизвиква заболявания или отклонения в здравното състояние.
- **Охрана на труда** – система от нормативни актове и съответстващите им социално-икономически, организационни, технически и хигиенни мероприятия и средства, които осигуряват безопасността, запазването на здравето и работоспособността в процеса на труда.
- **Условия на труд** – съвкупност от фактори на производствената среда, оказващи влияние на здравето и работоспособността на човека.
- **Безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд** – обхваща както материални, така и нематериални условия, които предотвратяват и отстраняват вредното въздействие в работната среда при реализиране на трудовата дейност:
  - **Материалните условия** на възпитание, обучение и труд са **безопасни**, когато позволяват учебният и трудовият процес да се осъществява, така че да бъде опазен физически човекът от вредното външно въздействие върху него, а **здравословни**, ако позволяват нормално функциониране на човешкия организъм при пребиваването му в работна среда;
  - **Нематериалните условия** – към тях се отнасят инструктажът, обучението, дисциплината, квалификацията, правоспособността, уменията, опитът, възможностите и др.
- **Безопасност на труда** – състояние на условията за труд, при които е изключено въздействието на опасни и вредни производствени фактори върху работещите.
- **Техника на безопасност** – система от организационни и технически мероприятия и средства, които предотвратяват въздействието на опасни производствени фактори върху работещите.
- **Изисквания за безопасност на труда** – изисквания, определени в нормативните актове, нормативно-техническата документация, правилата или инструкциите, изпълнението на които осигурява безопасността на работещите.
- **Професионално заболяване** – заболяване, причинено от въздействието на вредни условия на труд.
- **Работодател** – по смисъла на тази наредба е Директорът на учебното заведение.
- **Длъжностно лице** – работник или служител, на когото е възложено да упражнява ръководство на трудовия/учебно-възпитателния процес в училището.
- **Електрическа уредба** – съвкупност от технологично комплектовани и монтирани електрически машини, съоръжения и апарати или част от тях, за производство, преобразуване, предаване, разпределение и консумиране на електрическа енергия.